Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (čtvrtého senátu)

13. května 2026*

„Řízení o předběžné otázce – Ochrana spotřebitelů – Směrnice 2011/83/EU – Článek 5 odst. 1 písm. a) a c) – Požadavek na informace o smlouvách jiných než jsou smlouvy uzavřené na dálku či smlouvy uzavřené mimo obchodní prostory – Povinnost obchodníka informovat spotřebitele o hlavních vlastnostech služby –Cla – Povinnost obchodníka informovat spotřebitele o celkové ceně služby – Další poplatky – Obsah informací, které mají být poskytnuty spotřebiteli – Úmluva o přepravní smlouvě v mezinárodní silniční nákladní dopravě (CMR) – Články 6 a 11“

Ve věci C-488/24,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná na základě článku 267 SFEU rozhodnutím Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (Nejvyšší soud Litvy) ze dne 11. července 2024, došlým Soudnímu dvoru téhož dne, v řízení

D. V.

proti

MB „Kigas“,

za účasti:

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba

SOUDNÍ DVŮR (čtvrtý senát),

ve složení: I. Jarukaitis, předseda senátu, M. Condinanzi, N. Jääskinen, R. Frendo (zpravodajka) a A. Kornezov, soudci,

generální advokátka: T. Ćapeta,

za soudní kancelář: A. Calot Escobar, vedoucí,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření, která předložili:

– za litevskou vládu: K. Dieninis a S. Grigonis, jako zmocněnci,

* Jednací jazyk: litevština.

– za českou vládu: S. Šindelková, M. Smolek a J. Vláčil a jako zmocněnci,

– za Evropskou komisi: I. Rubene a A. Steiblytė, jako zmocněnkyně,

po vyslechnutí stanoviska generální advokátky na jednání konaném dne 11. prosince 2025,

vydává tento

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 5 odst. 1 písm. a) a c) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/83/EU ze dne 25. října 2011 o právech spotřebitelů, kterou se mění směrnice Rady 93/13/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 1999/44/ES a zrušuje směrnice Rady 85/577/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/7/ES (Úř. věst. 2011, L 304, s. 64) ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/2161 ze dne 27. listopadu 2019 (Úř. věst. 2019, L 328, s. 7, dále jen „směrnice 2011/83“).

2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi D. V., spotřebitelem, a MB „Kigas“, přepravní společností, ve věci zaplacení faktury za službu mezinárodní silniční nákladní přepravy zboží, včetně částky odpovídající clu zaplacenému společností Kigas.

Právní rámec

Mezinárodní právo

3 Úmluva o přepravní smlouvě v mezinárodní silniční nákladní dopravě podepsaná v Ženevě dne 19. května 1956 ve znění protokolu podepsaného v Ženevě dne 5. července 1978 (dále jen „CMR“) byla sjednána v rámci Evropské hospodářské komise Organizace spojených národů. K CMR přistoupilo více než 50 států, mezi nimi všechny členské státy Evropské unie.

4 Článek 1 CMR stanoví:

„1. Tato Úmluva se vztahuje na každou smlouvu o přepravě zásilek za úplatu silničním vozidlem, jestliže místo převzetí zásilky a předpokládané místo jejího dodání, jak jsou uvedena ve smlouvě, leží ve dvou různých státech, z nichž alespoň jeden je smluvním státem této Úmluvy. Toto ustanovení platí bez ohledu na trvalé bydliště a státní příslušnost stran.

[…]

4. Úmluva se nevztahuje

[…]

c) na přepravy stěhovaných svršků [stěhovaného vybavení]“.

5 Článek 4 CMR stanoví:

Dokladem o uzavření přepravní smlouvy je nákladní list. Chybí-li nákladní list, má-li nedostatky nebo byl-li ztracen, není tím existence nebo platnost přepravní smlouvy dotčena a vztahují se na ni i nadále ustanovení této Úmluvy.“

6 Článek 6 odst. 1 CMR stanoví:

„Nákladní list musí obsahovat tyto údaje:

[…]

i) náklady spojené s přepravou (dovozné, vedlejší poplatky, cla a ostatní výdaje vznikající od okamžiku uzavření smlouvy až do vydání zásilky),

[…]“

7 Článek 11 odst. 1 a 2 CMR stanoví:

„1. Odesílatel je povinen připojit k nákladnímu listu nebo dát dopravci k dispozici doklady potřebné k celnímu a dalším úředním jednáním prováděným před vydáním zásilky a poskytnout mu všechny informace, o které požádá.

2. Dopravce není povinen zkoumat, jsou-li doklady a informace správné a dostačující. Odesílatel odpovídá dopravci za všechny škody vzniklé proto, že nejsou doklady nebo nebyly dány nutné informace, anebo doklady a informace jsou neúplné nebo nesprávné, pokud ovšem nejde o nedostatek zaviněný dopravcem.“

Unijní právo

8 Body 4, 5 a 7 odůvodnění směrnice 2011/83 uvádějí:

„(4) […] Harmonizace určitých aspektů spotřebitelských smluv uzavřených na dálku nebo mimo obchodní prostory je nezbytná pro podporu skutečného spotřebitelského vnitřního trhu, na němž je nastolena správná rovnováha mezi vysokou úrovní ochrany spotřebitele a konkurenceschopností podniků […]

(5) […] Úplná harmonizace v oblasti informací pro spotřebitele a práva odstoupit od smluv uzavřených na dálku a smluv uzavřených mimo obchodní prostory proto přispěje k vysoké míře ochrany spotřebitelů a k lepšímu fungování spotřebitelského vnitřního trhu.

[…]

(7) Úplnou harmonizací některých klíčových regulačních aspektů by se významným způsobem měla zvýšit právní jistota jak pro spotřebitele, tak pro obchodníky. Spotřebitelé i obchodníci by měli mít možnost spolehnout se na jednotný regulační rámec vycházející z jasně vymezených právních pojmů, které upravují určitá hlediska smluv uzavíraných mezi podniky a spotřebiteli v celé Unii. Výsledkem takové harmonizace by mělo být odstranění překážek

vzniklých v důsledku roztříštěnosti pravidel a dotvoření vnitřního trhu v této oblasti. Tyto překážky lze odstranit pouze tím, že budou stanovena jednotná pravidla na úrovni Unie. Kromě toho by spotřebitelé měli požívat společné vysoké úrovně ochrany v celé Unii.“

9 Článek 1 této směrnice, nadepsaný „Předmět“, stanoví:

„Účelem této směrnice je přispět k řádnému fungování vnitřního trhu dosažením vysoké úrovně ochrany spotřebitele a sblížením určitých aspektů právních a správních předpisů členských států týkajících se smluv uzavíraných mezi spotřebiteli a obchodníky.“

10 Článek 2 uvedené směrnice obsahuje následující definice:

„1) ‚spotřebitelem‘ [se rozumí] fyzická osoba, která ve smlouvách, na které se vztahuje tato směrnice, jedná za účelem, který nelze považovat za její obchodní činnost, podnikání, řemeslo nebo povolání;

2) ‚obchodníkem‘ [se rozumí] fyzická nebo právnická osoba bez ohledu na to, zda je v soukromém či veřejném vlastnictví, která jedná, i prostřednictvím jiné osoby jednající jejím jménem nebo v jejím zastoupení, za účelem, který lze považovat za její obchodní činnost, podnikání, řemeslo nebo povolání v souvislosti se smlouvami, na které se vztahuje tato směrnice;

[…]

6) ‚smlouvou o poskytování služeb‘ jakákoli smlouva jiná než kupní smlouva, na jejímž základě obchodník poskytuje službu, včetně digitální služby, spotřebiteli nebo se zavazuje k jejímu poskytnutí;“

7) ‚smlouvou uzavřenou na dálku‘ jakákoli smlouva uzavřená mezi obchodníkem a spotřebitelem v rámci organizovaného systému prodeje či poskytování služeb na dálku bez současné fyzické přítomnosti obchodníka a spotřebitele s výhradním použitím jednoho nebo více prostředků komunikace na dálku až do okamžiku uzavření smlouvy, včetně tohoto okamžiku;

[…]“

11 Článek 3 téže směrnice, nadepsaný „Oblast působnosti“, v odstavci 1 stanoví:

„1. Tato směrnice se použije za podmínek a v rozsahu uvedeném v jejích ustanoveních na smlouvy uzavírané mezi obchodníky a spotřebiteli. […]“

12 Článek 5 směrnice 2011/83, nadepsaný „Požadavky na informace o smlouvách jiných, než jsou smlouvy uzavřené na dálku či smlouvy uzavřené mimo obchodní prostory“, v odstavci 1 stanoví:

„Před tím, než je spotřebitel vázán jakoukoliv smlouvou jinou než smlouvou uzavřenou na dálku nebo smlouvou uzavřenou mimo obchodní prostory či odpovídající smluvní nabídkou, poskytne obchodník spotřebiteli jasným a srozumitelným způsobem tyto informace, pokud již tyto informace nejsou patrné ze souvislostí:

a) hlavní vlastnosti zboží nebo služeb v rozsahu odpovídajícím danému nosiči a zboží či službám;

[…]

c) celkovou cenu zboží nebo služeb včetně daní, nebo pokud z povahy zboží nebo služeb vyplývá, že cenu nelze rozumně stanovit předem, způsob jejího výpočtu a případně i veškeré další poplatky za dopravu, dodání nebo poštovné, nebo pokud tyto poplatky nelze rozumně stanovit předem, skutečnost, že k ceně mohou být účtovány takové dodatečné poplatky;

[…]“

Litevské právo

13 Článek 6.2286 Lietuvos Respublikos civilinio kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymas Nr. VIII-1864 (zákon č. VIII-1864 o schválení, vstupu v platnost a provádění litevského občanského zákoníku) ze dne 18. července 2000 (Žin., 2000, č. 74-2262), ve znění použitelném na spor v původním řízení, nadepsaný „Obecné požadavky na právo spotřebitelů na informace“ v odstavci 1 stanoví:

„1. Před uzavřením spotřebitelské smlouvy jiné, než je smlouva uzavřená na dálku či smlouva uzavřená mimo obchodní prostory, musí obchodník poskytnout spotřebiteli nezbytné, správné, úplné a nezavádějící informace jasným a srozumitelným způsobem. Informace musí být spotřebiteli poskytnuty v úředním jazyce. Obchodník musí spotřebiteli poskytnout následující informace při označování zboží nebo jinak, pokud již tyto informace nejsou patrné ze souvislostí:

1) hlavní vlastnosti zboží nebo služby (s přihlédnutím k použitému nosiči a dotčenému zboží nebo službě);

[…]

3) celkovou cenu zboží nebo služeb včetně daní, nebo pokud z povahy zboží nebo služeb vyplývá, že cenu nelze rozumně stanovit předem, způsob jejího výpočtu a případně i veškeré další poplatky za dopravu, dodání nebo poštovné, nebo pokud tyto poplatky nelze rozumně stanovit předem, skutečnost, že k ceně mohou být účtovány takové dodatečné poplatky;

[…]“

Spor v původním řízení a předběžné otázky

14 Pan D. V., spotřebitel, uzavřel telefonicky s přepravní společností Kigas smlouvu o přepravě zboží, které vlastnil, a sice dvou motocyklů, jedné čtyřkolky, dvou praček a dvou sušiček, z Norska do Litvy za cenu 450 eur. Účastníci původního řízení tedy nepodepsali žádnou písemnou přepravní smlouvu ani nevystavili nákladní list.

15 Dne 16. června 2020 předal D. V. své zboží společnosti Kigas v Norsku a v odpověď na dotaz této společnosti v tomto ohledu uvedl, že jelikož přepravované zboží je určeno pro jeho osobní potřebu, není nutné podat celní prohlášení.

16 Dne 17. června 2020 měly švédské celní orgány při kontrole na hranici mezi Norskem a Švédskem za to, že toto zboží musí být deklarováno celním orgánům při vstupu na území Unie. Bylo vyhotoveno celní prohlášení, v němž bylo vyčísleno clo ve výši 40 899 švédských korun (SEK) (3 890,59 eura), které společnost Kigas zaplatila.

17 Dne 18. června 2020 zaslala společnost Kigas D. V. fakturu, v níž byla uvedena jak částka 450 eur původně sjednaná za službu přepravy zboží, tak částka odpovídající clu uloženému švédskými celními orgány.

18 Dne 20. června 2020 dodala společnost Kigas na sjednané místo v Litvě veškeré zboží, které jí D. V. svěřil, s výjimkou jednoho motocyklu, který zadržela až do uhrazení faktury.

19 Pan D. V. podal žalobu proti společnosti Kigas ke Kauno apylinkės teismas (Okresní soud v Kaunasu, Litva), v níž se domáhal toho, aby tento soud určil, že není povinen zaplatit částku uvedenou na této faktuře z titulu úhrady cla. Dále se D. V. domáhal, aby uvedený soud uložil společnosti Kigas, aby mu bez prodlení vrátila motocykl, který zadržovala.

20 Společnost Kigas podala vzájemnou žalobu, kterou se domáhala toho, aby byla D. V. uložena povinnost zaplatit 450 eur za přepravu zboží a 3 876,76 eura z titulu poplatků.

21 Rozhodnutím ze dne 17. května 2023 Kauno apylinkės teismas (Okresní soud v Kaunasu) této vzájemné žalobě vyhověl a zároveň nařídil společnosti Kigas, aby D. V. vrátila motocykl, který nedodala.

22 Usnesením ze dne 16. listopadu 2023 Kauno apygardos teismas (Krajský soud v Kaunasu, Litva), rozhodující o odvolání, toto rozhodnutí potvrdil.

23 Oba tyto soudy rozhodly, že se na věc v původním řízení vztahují nejen ustanovení zákona č. VIII-1864 o schválení, vstupu v platnost a provádění litevského občanského zákoníku, ve znění použitelném na spor v původním řízení, upravující přepravní smlouvy, ale i ustanovení CMR, která mají v případě rozporu přednost.

24 Dále uvedené soudy konstatovaly, že D. V. jakožto odesílatel zboží nesplnil svou povinnost poskytnout dopravci doklady a úplné informace nezbytné ke splnění celních formalit, což odůvodňovalo uložení D. V, povinnosti uhradit společnosti Kigas částku odpovídající clu, které zaplatila. Podle nich nemohlo být toto clo považováno za součást odměny za přepravu tohoto zboží.

25 V této souvislosti podal D. V. proti rozhodnutí Kauno apygardos teismas (Krajský soud v Kaunasu) kasační opravný prostředek k Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (Nejvyšší soud Litvy), který je předkládajícím soudem.

26 D. V. tvrdí, že v rámci smlouvy uzavřené se společností Kigas zahrnuje povinnost informovat spotřebitele, kterou má obchodník na základě článku 5 směrnice 2011/83, povinnost poskytnout mu podrobné informace o clu, jeho sazbách a dokladech nezbytných k vyřízení celních postupů. Povinnost odesílatele stanovená v článku 11 CMR poskytnout dopravci doklady a informace nezbytné pro splnění celních a jiných formalit se uplatní pouze tehdy, když spotřebitel předem obdržel podrobné informace, které mu musí být poskytnuty v souladu s tímto článkem 5.

27 Společnost Kigas tvrdí, že podle článku 5 směrnice 2011/83 není obchodník, který poskytuje službu přepravy zboží ve prospěch spotřebitele, povinen mu poskytnout informace týkající se celních postupů, cel a dokladů nezbytných ke splnění celních formalit. Podle této společnosti v souladu s článkem 11 CMR musí spotřebitel jakožto odesílatel poskytnout tyto informace obchodníkovi.

28 Předkládající soud připomíná, že spor v původním řízení se týká mezinárodní silniční nákladní přepravy zboží pro osobní potřebu odesílatele. Sporné smluvní vztahy se tudíž týkají spotřebitele a obchodníka a spadají do působnosti směrnice 2011/83.

29 Dále tento soud uvádí, že přepravní služba, o kterou se jedná ve věci v původním řízení, spadá do působnosti CMR, přičemž je třeba upřesnit, že tato služba není přepravou za účelem stěhování ve smyslu jejího čl. 1 odst. 4. V tomto ohledu uvedený soud připomíná, že podle čl. 11 odst. 1 CMR je odesílatel povinen připojit k nákladnímu listu nebo dát dopravci k dispozici doklady potřebné k celnímu a dalším úředním jednáním prováděným před vydáním zásilky a poskytnout mu všechny informace, o které požádá. Článek 11 odst. 2 CMR stanoví, že dopravce není povinen zkoumat, jsou-li doklady a informace správné a dostačující a odesílatel odpovídá dopravci za všechny škody vzniklé proto, že nejsou doklady nebo nebyly dány nutné informace, anebo doklady a informace jsou neúplné nebo nesprávné, pokud ovšem nejde o nedostatek zaviněný dopravcem.

30 Za těchto okolností si předkládající soud zaprvé klade otázku, zda čl. 5 odst. 1 písm. a) směrnice 2011/83, který stanoví povinnost obchodníka poskytnout spotřebiteli informace o hlavních vlastnostech služby, musí být vykládán restriktivně v tom smyslu, že se vztahuje pouze na informace o místě předání zboží, trase a ceně, nebo v širokém smyslu, že ukládá obchodníkovi, který poskytuje službu mezinárodní přepravy zboží ve prospěch spotřebitele, povinnost informovat spotřebitele rovněž o celních formalitách použitelných na přepravu. Tento soud chce zjistit, zda v tomto druhém případě stačí, aby obchodník sdělil odesílateli-spotřebiteli, že musí obstarat doklady nezbytné pro splnění celních postupů a zaplatit clo, nebo zda musí obchodník poskytnout podrobné informace o konkrétních dokladech, které musí být předloženy celním orgánům, jakož i o konkrétních sazbách a výši cla. Uvedený soud se přiklání k názoru, že uložení takové zátěže obchodníkovi by mohlo být nepřiměřené.

31 V zásadě by totiž odesílatel měl nejlépe znát vlastnosti a charakteristiky zboží svěřeného dopravci, jakož i účel přepravy. Předkládající soud má za to, že i když povinnost obchodníka informovat spotřebitele o hlavních vlastnostech služby zahrnuje skutečnost, že na zboží, které má být přepraveno, se mohou vztahovat celní postupy, tato informace by měla být pouze obecné povahy. Od obchodníka nelze požadovat, aby spotřebiteli sdělil konkrétní doklady, které mají být předloženy celním orgánům, ani aby vypočítal a sdělil spotřebiteli přesnou výši příslušného cla.

32 Zadruhé předkládající soud si rovněž klade otázku, zda povinnost obchodníka stanovená v čl. 5 odst. 1 písm. c) směrnice 2011/83, a sice povinnost sdělit spotřebiteli cenu zboží nebo služeb včetně daní, nebo pokud z povahy zboží nebo služeb vyplývá, že cenu nelze rozumně stanovit předem, způsob jejího výpočtu a případně i veškeré další poplatky za dopravu, dodání nebo poštovné, nebo pokud tyto poplatky nelze rozumně stanovit předem, skutečnost, že k ceně mohou být účtovány takové poplatky, zahrnuje i povinnost obchodníka, který poskytuje službu mezinárodní přepravy ve prospěch spotřebitele, informovat spotřebitele o clu, jeho sazbě a výši uplatnitelných na tuto přepravu.

33 Tento soud má rovněž za to, že toto ustanovení může být vykládáno buď restriktivně, nebo široce, přičemž závěr bude buď takový, že obchodník je tedy osvobozen od povinnosti poskytnout spotřebiteli informace o sazbách a výši cla, nebo že je povinen tyto informace poskytnout.

34 Za těchto podmínek se Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (Litevský nejvyšší soud) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Musí být čl. 5 odst. 1 písm. a) směrnice [2011/83], který obchodníkovi ukládá povinnost poskytnout spotřebiteli informace o vlastnostech služeb, vykládán v tom smyslu, že obchodník, který spotřebiteli poskytuje službu mezinárodní přepravy, má povinnost informovat spotřebitele o celních postupech vztahujících se na přepravu? Bude-li odpovězeno kladně, stačí, aby obchodník uvedl, že odesílatel (spotřebitel) musí obstarat doklady nezbytné pro splnění celních postupů a zaplatit clo, nebo musí obchodník poskytnout podrobné informace o konkrétních dokladech (seznam), které musí být předloženy celním orgánům, jakož i o sazbě (výši) uplatnitelného cla?

2) Zahrnuje povinnost obchodníka stanovená v čl. 5 odst. 1 písm. c) směrnice [2011/83], a sice povinnost sdělit spotřebiteli cenu zboží nebo služeb včetně daní, nebo pokud z povahy zboží nebo služeb vyplývá, že cenu nelze rozumně stanovit předem, způsob jejího výpočtu a případně i veškeré další poplatky za dopravu, dodání nebo poštovné, nebo pokud tyto poplatky nelze rozumně stanovit předem, skutečnost, že k ceně mohou být účtovány takové dodatečné poplatky, i povinnost obchodníka, který poskytuje službu mezinárodní přepravy zboží, informovat spotřebitele o clu (sazbě a výši), které je na konkrétní přepravu uplatnitelné?“

Řízení před Soudním dvorem

35 Je třeba připomenout, že Soudnímu dvoru přísluší, aby vzal v rámci rozdělení pravomocí mezi Soudním dvorem a vnitrostátními soudy v úvahu skutkový a právní kontext, do něhož jsou předběžné otázky zasazeny, jak je vymezen v předkládacím rozhodnutí. Vzhledem k tomu, že předkládající soud vymezil skutkový a právní rámec, do něhož spadají otázky, jež pokládá, správnost tohoto rámce nepřísluší Soudnímu dvoru ověřovat (rozsudek ze dne 19. března 2026, Almirall, C-589/24, EU:C:2026:217, bod 25 a citovaná judikatura).

36 V tomto ohledu předkládající soud v odpovědi na žádost o informace zaslanou Soudním dvorem s cílem upřesnit, zda přepravní smlouva, o kterou se jedná ve věci v původním řízení a která byla uzavřena telefonicky, musí být považována za smlouvu jinou než smlouvu uzavřenou na dálku nebo mimo obchodní prostory, takže informace, které má obchodník poskytnout spotřebitelům, by měly být považovány za informace podle článku 5 směrnice 2011/83, nebo zda naopak musí být tato smlouva považována za smlouvu uzavřenou na dálku ve smyslu čl. 2 bodu 7 této směrnice, potvrdil, že jakožto kasační soud je vázán zjištěními soudu prvního stupně a odvolacího soudu, takže sám neposuzuje skutkový stav a rozhoduje výlučně o právních otázkách. Uvedl, že na základě takto zjištěných skutkových okolností nelze smlouvu, o kterou se jedná ve věci v původním řízení, považovat za smlouvu uzavřenou na dálku nebo mimo obchodní prostory ve smyslu čl. 2 bodu 7 uvedené směrnice, a že informace, které má obchodník poskytnout spotřebiteli, jsou tedy upraveny jejím článkem 5.

37 S ohledem na tyto skutečnosti je třeba za účelem odpovědi na obě otázky položené předkládajícím soudem provést výklad článku 5 směrnice 2011/83.

K předběžným otázkám

38 Podstatou obou otázek předkládajícího soudu, které je třeba zkoumat společně, je, zda čl. 5 odst. 1 písm. a) a c) směrnice 2011/83 musí být vykládán v rámci toho, že v případě uzavření přepravní smlouvy v mezinárodní silniční nákladní dopravě zboží z třetí země do členského státu Unie vyžaduje informační povinnost obchodníka na základě tohoto ustanovení informovat odesílatele-spotřebitele o tom, že dovoz zboží na území Unie může vyžadovat splnění celních formalit a že může být uloženo clo. Bude-li odpověď kladná, předkládající soud se táže, zda obchodník musí poskytnout podrobné informace o dokladech, které mají být předloženy celním orgánům, jakož i o sazbě a výši příslušného cla.

39 Úvodem je třeba poznamenat, že na spor mezi D. V. a společností Kigas se podle předkládajícího soudu vztahuje působnost CMR.

40 Podle článku 1 CMR se tato úmluva vztahuje na každou smlouvu o přepravě zásilek za úplatu silničním vozidlem, jestliže místo převzetí zásilky a předpokládané místo jejího dodání, jak jsou uvedena ve smlouvě, leží ve dvou různých státech, z nichž alespoň jeden je smluvním státem této úmluvy.

41 V projednávané věci z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že spor v původním řízení se týká přepravní smlouvy v mezinárodní silniční nákladní dopravě zboží za úplatu z Norska do Litvy, které jsou oba smluvními státy CMR, a že tato služba není přepravou za účelem stěhování ve smyslu čl. 1 odst. 4 CMR.

42 Jak stanoví čl. 3 odst. 1 směrnice 2011/83, do působnosti této směrnice dále spadají smlouvy uzavírané mezi obchodníky a spotřebiteli. Ze zjištění předkládajícího soudu připomenutých v bodě 28 tohoto rozsudku přitom vyplývá, že D. V., který uzavřel přepravní smlouvu, o kterou se jedná ve věci v původním řízení, se společností Kigas podnikající v oblasti přepravy, měl postavení spotřebitele ve smyslu čl. 2 bodu 1 uvedené směrnice, jelikož jednal za účelem, který nelze považovat za jeho obchodní činnost, podnikání, řemeslo nebo povolání. Tato smlouva tudíž spadá do působnosti směrnice 2011/83.

43 Zaprvé, jak vyplývá z článku 1 této směrnice ve světle bodů 4, 5 a 7 jejího odůvodnění, cílem uvedené směrnice je dosáhnout vysoké úrovně ochrany spotřebitelů, a to tak, že jim bude v rámci transakcí s obchodníky zajištěna informovanost a bezpečnost. Kromě toho je ochrana spotřebitelů v politikách Unie zakotvena v článku 169 SFEU, jakož i v článku 38 Listiny základních práv Evropské unie (rozsudek ze dne 23. ledna 2019, Walbusch Walter Busch, C-430/17, EU:C:2019:47, bod 34).

44 Cílem směrnice 2011/83 je tudíž poskytnout spotřebitelům rozsáhlou ochranu tím, že jim jsou přiznána určitá práva. Informace poskytnuté před uzavřením smlouvy o smluvních podmínkách a důsledcích uvedeného uzavření smlouvy mají v tomto ohledu pro spotřebitele zásadní význam. Právě na základě těchto informací se totiž spotřebitel rozhoduje, zda s obchodníkem smlouvu uzavře (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 23. ledna 2019, Walbusch Walter Busch, C-430/17, EU:C:2019:47, body 35 a 36).

45 Za tímto účelem čl. 5 odst. 1 směrnice 2011/83 stanoví, že před tím, než je spotřebitel vázán jakoukoliv smlouvou jinou než smlouvou uzavřenou na dálku nebo smlouvou uzavřenou mimo obchodní prostory či odpovídající smluvní nabídkou, poskytne obchodník tomuto spotřebiteli jasným a srozumitelným způsobem různé informace, pokud již tyto informace nejsou patrné ze

souvislostí. Toto ustanovení má zajistit, aby spotřebiteli byly před uzavřením smlouvy sděleny jak informace, které se týkají smluvních podmínek a důsledků tohoto uzavření, umožňující tomuto spotřebiteli rozhodnout se, zda s obchodníkem smlouvu uzavře, tak informace nezbytné pro řádné plnění této smlouvy, a především pro uplatnění jeho práv (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 5. května 2022, Victorinox, C-179/21, EU:C:2022:353, bod 26).

46 Pokud jde konkrétně o povinnost poskytnout předsmluvní informace uvedenou v čl. 5 odst. 1 písm. a) směrnice 2011/83, tento článek stanoví, že obchodník musí informovat spotřebitele o hlavních vlastnostech zboží nebo služeb v rozsahu odpovídajícím danému nosiči a zboží či službám.

47 Z toho vyplývá, že rozsah informací, které obchodník musí předem sdělit v rámci přepravní smlouvy v mezinárodní dopravě zboží, musí být posuzován zejména v závislosti na povaze služby.

48 Okolnost, že dovoz přepravovaného zboží může přitom vyžadovat celní formality, může mít významný dopad na provádění poskytované přepravní služby tím, že oddálí, či dokonce zabrání dodání zboží nebo povede k dodatečným nákladům. Jak tudíž uvedla generální advokátka v bodě 62 svého stanoviska, vzhledem k přeshraniční povaze přepravních mluv v mezinárodní dopravě zboží a ke skutečnosti, že dovoz tohoto zboží ze třetí země může případně podléhat clu, je důvodné dospět k závěru, že celní formality jsou jednou z hlavních vlastností tohoto typu smlouvy ve smyslu čl. 5 odst. 1 směrnice 2011/83, o níž musí být spotřebitel obchodníkem informován před uzavřením smlouvy.

49 V rámci takové přepravní smlouvy, jako je smlouva, o kterou se jedná ve věci v původním řízení, je tudíž obchodník v oblasti přepravy povinen informovat spotřebitele o tom, že dovoz přepravovaného zboží může vyžadovat splnění celních formalit.

50 Naproti tomu, pokud tento obchodník zajišťuje výlučně přepravu zboží, aniž poskytuje i službu celního zastoupení, nemůže být povinen poskytnout podrobné informace o dokladech, které mají být předloženy celním orgánům. V tomto ohledu předkládající soud uvádí, že z čl. 11 odst. 1 a 2 CMR vyplývá, že odesílatel je povinen poskytnout dopravci doklady potřebné ke splnění celních formalit a že dopravce není povinen zkoumat, jsou-li tyto doklady správné nebo dostačující.

51 Pokud jde zadruhé o čl. 5 odst. 1 písm. c) směrnice 2011/83, je třeba připomenout, že podle tohoto ustanovení musí obchodník informovat spotřebitele o celkové ceně zboží nebo služeb včetně daní, nebo pokud z povahy zboží nebo služeb vyplývá, že cenu nelze rozumně stanovit předem, o způsobu jejího výpočtu a případně i veškerých dalších poplatcích za dopravu, dodání nebo poštovné, nebo pokud tyto poplatky nelze rozumně stanovit předem, o skutečnosti, že k ceně mohou být účtovány takové dodatečné poplatky.

52 Ze znění tohoto článku předně vyplývá, že uvedení konečné ceny je třeba odlišit od uvedení způsobu výpočtu této ceny, dále že právě povaha služby je určující pro situaci, ve které obchodník nemůže uvedenou cenu rozumně stanovit předem, a konečně že pokud obchodník nemůže tuto cenu uvést, musí uvést podmínky, na jejichž základě je tato cena vypočtena, nebo jinými slovy způsob výpočtu konečné ceny (obdobně viz rozsudek ze dne 23. ledna 2025, NEW Niederrhein Energie und Wasser, C-518/23, EU:C:2025:35, bod 30). Navíc nezávisle na uvedení celkové ceny nebo způsobu výpočtu této ceny je třeba vzít v úvahu další náklady, které mohou být připočteny k celkové ceně služby, a pokud je nelze vypočítat předem, musí být spotřebiteli sděleno, že mohou být účtovány.

53 Kromě toho z čl. 6 odst. 1 písm. i) CMR vyplývá, že cla patří mezi „náklady spojené s přepravou“, které musí být uvedeny v nákladním listu mezinárodní silniční nákladní dopravě zboží.

54 Vzhledem k tomu, že clo je uloženo nikoli z důvodu poskytnutí přepravní služby jako takové, ale z důvodu vstupu přepravovaného zboží na celní území Unie, musí být považováno za další náklady ve smyslu čl. 5 odst. 1 písm. c) směrnice 2011/83, které se přičítají k celkové ceně přepravní služby.

55 Vzhledem k tomu, že cla jsou počítána v závislosti na zboží, které má být přepraveno, obchodník nemusí být schopen předem a přesně disponovat všemi složkami konečné ceny, takže nemůže spotřebiteli sdělit způsob výpočtu této ceny takovým způsobem, aby zúčastněný mohl tento výpočet provést sám (obdobně viz rozsudek ze dne 23. ledna 2025, NEW Niederrhein Energie und Wasser, C-518/23, EU:C:2025:35, bod 38).

56 V tomto kontextu není v rámci přepravních smluv v mezinárodní dopravě zboží vždy možné, aby obchodník před uzavřením přepravní smlouvy vypočítal celkovou cenu služby „včetně daní“, zejména proto, že přesná výše cla může záviset na určitých skutečnostech, které nemohou být známy předem, jako je například hodnota zboží, jeho sazební zařazení a jeho původ.

57 V rámci informační povinnosti stanovené v čl. 5 odst. 1 písm. c) směrnice 2011/83 tedy obchodník není povinen informovat spotřebitele o tom, že může být uloženo clo, které představuje další náklady k tíži spotřebitele, jež nelze rozumně stanovit předem a zahrnout do ceny přepravní služby.

58 Vzhledem k výše uvedenému je třeba odpovědět na položené otázky tak, že čl. 5 odst. 1 písm. a) a c) směrnice 2011/83 musí být vykládán v tom smyslu, že v rámci přepravní smlouvy v mezinárodní silniční nákladní dopravě zboží z třetí země do členského státu Unie vyžaduje informační povinnost uložená obchodníkovi na základě tohoto ustanovení informovat odesílatele-spotřebitele o tom, že dovoz zboží na území Unie může vyžadovat splnění celních formalit a že může být tomuto spotřebiteli uloženo clo. Naproti tomu obchodník není povinen poskytnout podrobné informace o dokladech, které mají být předloženy celním orgánům, ani uvést sazbu a výši příslušného cla.

K nákladům řízení

59 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (čtvrtý senát) rozhodl takto:

Článek 5 odst. 1 písm. a) a c) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/83/EU ze dne 25. října 2011 o právech spotřebitelů, kterou se mění směrnice Rady 93/13/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 1999/44/ES a zrušuje směrnice Rady 85/577/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/7/ES ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/2161 ze dne 27. listopadu 2019

musí být vykládán v tom smyslu, že

v rámci přepravní smlouvy v mezinárodní silniční nákladní dopravě zboží z třetí země do členského státu Unie vyžaduje informační povinnost uložená obchodníkovi na základě tohoto ustanovení informovat odesílatele-spotřebitele o tom, že dovoz zboží na území Unie může vyžadovat splnění celních formalit a že může být tomuto spotřebiteli uloženo clo. Naproti tomu obchodník není povinen poskytnout podrobné informace o dokladech, které mají být předloženy celním orgánům, ani uvést sazbu a výši příslušného cla.

Podpisy